

Herdenking bij Ariëns-standbeeld Enschede

Het Ariëns-Comité herdacht op 16 juni de plaatsing en de onthulling van het Alphons Ariëns standbeeld in Enschede, negentig jaar eerder. De Stadsharmonie verzorgde een kleine aubade, in deze harmonie is ook de nog door Ariëns gestichte Koninklijke Leo Harmonie opgenomen.

Hub Crijns (vice-voorzitter Ariëns-Comité) zei bij de herdenking: "Alphons Ariëns legde rond 1890 als kapelaan in Enschede de basis voor de katholieke arbeidersbeweging in Nederland. Hij was van 1901 tot 1908 pastoor in Steenderen en van 1908 tot 1926 pastoor in Maarssen. Hij stierf op 7 augustus 1928 en werd onder massale belangstelling begraven op de begraafplaats Beereesteijn te Maarssen. Al op 21 augustus 1928 werd een Mgr. Dr. Ariëns-Comité opgericht om de nagedachtenis van de priester 'op een waardige wijze blijvend te eeren'. Initiator en voorzitter was minister-president jhr. mr. C.J.M. Ruijs de Beerenbrouck. Het Comité bestond aanvankelijk vooral uit vertegenwoordigers van het RK Werkliedenverbond en van Sobriëtas, de katholieke matigheidsbeweging. Het had drie concrete doelen voor ogen: een grafmonument op de begraafplaats in Maarssen, in Enschede een standbeeld en eveneens in Enschede een gedachtenis-kerk. Het grafmonument werd in de zomer van 1930 als eerste gerealiseerd, de onthulling van het standbeeld volgde op 16 juni 1934. De AriënsGEDACHTENIS-kerk (aan de Hogelandsingel) zou pas in 1954 in gebruik worden genomen.

Precies negentig jaar geleden onthulde jhr. mr. Charles Ruys de Beerenbrouck als voorzitter van het Ariëns-Comité op zaterdag 16 juni 1934 dit grote standbeeld van Alphons Ariëns. Deze bronzen Ariëns is gemaakt in het atelier van August Falise door meester beeldhouwer Hein Maessen en heel katholiek Nederland en Twente was bij de onthulling aanwezig."

Samen met De Museumfabriek, Rijksmuseum Twenthe (Enschede) en de Historische Kring Haaksbergen organiseerde het Ariëns-Comité 's middags in De Museumfabriek een Ariëns Symposium. Crijns verzorgde een lezing met lichtbeelden over 'Ariëns verbeeld in de kunst'. Deze presentatie telde drie onderdelen: Ariëns in beeld door fotografen (startend met jeugdfoto's kwam zijn hele leven in foto's voorbij), Ariëns-relikwieën na zijn overlijden en Ariëns verbeeld

door kunstenaars. Crijns liet veel schilderijen en tekeningen zien (waaronder uiteraard het bekende getekende portret van Toorop uit 1907) maar ook munten, penningen en beelden. Zoals een beeld uit 1936 van Wim Harzing waarbij Ariëns met de rechtervoet de alcoholfles vertrappt. Peter Eijkholt van de Historische Kring Haaksbergen hield een verhaal over Alphons Ariëns in Haaksbergen en de geschiedenis van textielfabriek NV De Eendracht. Deze werd met steun van Ariëns opgericht door textielarbeiders die een geschil hadden met de textielfabrikant Jordaen vanwege een forse loonsverlaging. De ontslagen arbeiders hadden in de nieuw opgerichte weverij beperkte medezeggenschap en konden profiteren van winstdeling. Eijkholt: "Weverij 'De Eendracht' ondervindt echter forse tegenwerking van de gevestigde Twentse Textiel, doordat zij weigeren te leveren aan detailhandel wanneer die ook producten aanbiedt van het Haaksbergse bedrijf. Met 'De Eendracht' gaat het daarom na een paar jaar bergafwaarts. Het wordt zelfs bijna Ariëns' eigen financiële ondergang." Uiteindelijk gaat 'De Eendracht' failliet, de arbeiders komen weer in dienst bij Jordaen behalve de twee aanstichters van de onrusten. Na afloop van de lezingen konden de aanwezigen een kleine tentoonstelling bezichtigen in het Bleek Atelier met kunstvoorwerpen rond Ariëns, zoals aanwezig in De Museumfabriek en in Haaksbergen.